

W wyniku dyskusji uczestników konferencji odnotowano całe spektrum problemów dotyczących edukacji w powiązaniu z rynkiem pracy, które przedstawiono w formie wniosków.

Przedstawiamy je Państwu w celu ewentualnej **weryfikacji i uzupełnienia**. Proponujemy jednocześnie przedstawienie sugestii rekomendacji ich rozwiązań wynikających z własnych doświadczeń i aktualnych aktów prawnych regulujących rynek edukacyjny i rynek pracy. Pozwoli to na wypracowanie wspólnego stanowiska uczestników konferencji z Pracodawcami Pomorza w celu przedstawienia ich odpowiednim władzom, które powinny uwzględniać w strategiach rozwoju województwa, powiatów i gmin w obszarze oświaty ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Wnioski z konferencji

1. Podejmowanie działań w zakresie kształcenia zawodowego w konsultacji z pracodawcami lub Organizacjami Pracodawców: pracodawcy mają ograniczony wpływ na kierunki kształcenia zawodowego, nie uczestniczą w tworzeniu lokalnych strategii rozwoju szkolnictwa zawodowego. Brak wsparcia Jednostek Samorządów Terytorialnego w „kojarzeniu” lokalnych, regionalnych pracodawców mogących skutecznie współpracować ze szkołami i placówkami kształcenia zawodowego.
2. Koszty ponoszone na wykształcenie absolwentów Szkół Wyższych są często niewspółmiernie wysokie w stosunku do wykonywanych przez nich zadań na konkretnych stanowiskach pracy. Wskazano, że zadania te mogą wykonywać absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych.
3. Pracodawcy Pomorza oferują wsparcie merytoryczne w zakresie konsultacji przy opracowywaniu szkolnych programów nauczania kształcenia zawodowego. Dotyczy to także programów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Istnieje szczególna potrzeba wsparcia szkół kształcących w zawodach w niektórych powiatach województwa pomorskiego, gdzie nie ma pracodawców mogących nawiązać taką współpracę - dotyczy to w szczególności mikro i małych przedsiębiorstw. Stwierdzono, że taką rolę mogą spełniać pracodawcy zrzeszeni w organizacji Pracodawcy Pomorza.

Istnieje pilna potrzeba nawiązania współpracy szkół/placówek kształcenia zawodowego na linii: pracodawca, powiatowe urzędy pracy, szkoły/placówki kształcenia zawodowego w sprawie organizacji kwalifikacyjnych kursów zawodowych dla dorosłych. Umożliwi to upowszechnienie kształcenia ustawicznego, co powinno mieć realny wpływ na podniesienie wskaźnika osób dorosłych biorących udział w tej formie kształcenia, uczenia się przez całe życie - LLL. Uczestnicy konferencji oczekują rozwiązania tego problemu przez starostów/prezydentów mających realny wpływ na działania Powiatowych Urzędów Pracy (PUP), także w zakresie reagowania na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Zintensyfikować współpracę Kuratora Oświaty z takimi instytucjami jak np.: Powiatowe Urzędy Pracy w celu dostosowania kształcenia zawodowego i

Konferencja
PRZEDSIĘBIORCY – SZKOŁY ZAWODOWE
PRZEGLĄD WYBRANYCH PROBLEMÓW W EDUKACJI ZAWODOWEJ
4 grudnia 2012
Siedziba „Pracodawców Pomorza” – 80-219 Gdańsk, Aleja Zwycięstwa 24

pozaszkolnego do lokalnych potrzeb rynku pracy przy wsparciu Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Efektom wspólnych działań powinno być kierowanie bezrobotnych na Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe do szkół/placówek kształcenia zawodowego mających przygotowaną kadrę dydaktyczną oraz odpowiednią bazę lokalową i technodydaktyczną.

4. Pracodawcy aktywnymi uczestnikami w projektowaniu strategii rozwoju edukacji zawodowej województwa i powiatów uwzględniający specyfikę lokalnego rynku pracy.

5. Zmienić negatywną atmosferę wokół szkół zawodowych, promować kształcenie zawodowe od najniższego poziomu edukacji w szczególności w gimnazjum. Zwiększenie świadomości wśród kadry dydaktycznej gimnazjalnej oraz rodziców o wprowadzonych zmianach w kształceniu zawodowym.

Promowanie kształcenia zawodowego poprzez wskazywanie dobrych praktyk współpracy szkół zawodowych z pracodawcami oraz kształceniem dla potrzeb lokalnego rynku pracy, co powinno skutkować zmniejszeniem stopy bezrobocia „młodych” do 25 roku życia.

6. Należy wypracować systemowe zachęty dla pracodawców celem włączania ich w proces kształcenia zawodowego i udziału w egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe. W szczególności udział pracodawców lub ich przedstawicieli, jako pełnoprawnych członków komisji egzaminacyjnych, organizacji egzaminów zawodowych u pracodawców oraz wsparcia w zakresie wyposażania stanowisk egzaminacyjnych w szkołach.

7. Pomoc w doskonaleniu zawodowym nauczycieli kształcenia zawodowego przy wsparciu merytorycznym pracodawców/organizacji pracodawców lub ich przedstawicieli, którymi powinni być branżowi specjaliści techniczni. Dotyczy to szkoleń nauczycieli kształcenia zawodowego, w zakresie wspólnego prowadzenia zajęć dydaktycznych wprowadzających nowe technologie w proces kształcenia zawodowego. Bardzo ważnym elementem doskonalenia nauczycieli powinny być organizowane dla nich praktyki i staże na których zapoznają się z funkcjonowaniem nowoczesnych przedsiębiorstw, procesami produkcji lub usług na konkurencyjnym i dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Działania te wymagają systemowych rozwiązań administracyjno-prawnych.

8. Organy prowadzące powinny wykorzystywać możliwości tworzenia na swoim terenie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZU) w województwie, powiatach w oparciu o uregulowania prawne zawarte w Ustawie o Systemie Oświaty¹ (UoSO), które powinny pełnić rolę regionalnego/lokalnego koordynatora w zakresie wzorcowej współpracy z pracodawcami.

Zdefiniowanymi zadaniami CKZU powinny być między innymi:

- kształcenie w szkołach dla młodzieży,
- kształcenie w szkołach dla dorosłych,

¹ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206).

Konferencja
PRZEDSIĘBIORCY – SZKOŁY ZAWODOWE
PRZEGLĄD WYBRANYCH PROBLEMÓW W EDUKACJI ZAWODOWEJ
4 grudnia 2012
Siedziba „Pracodawców Pomorza” – 80-219 Gdańsk, Aleja Zwycięstwa 24

- organizowanie i prowadzenie praktycznej nauki zawodu, w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- kształcenie w formach pozaszkolnych: kursy z zakresu poszczególnych kwalifikacji zawodowych,
- organizowanie doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego,
- dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników,
- przeprowadzanie egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- realizacja zadań z zakresu poradnictwa i doradztwa informacyjno - zawodowego i edukacyjno - zawodowego.

Utworzenie tego typu placówki jest wielką szansą dla szkolnictwa zawodowego w powiecie i niesie za sobą powiązanie potrzeb lokalnego rynku pracy ze szkolnictwem zawodowym. Może spełniać rolę placówki dla innych powiatów (zawieranie porozumień między powiatami).

9. Kształtowanie świadomości u pracodawców dotyczące absolwentów szkół zawodowych, że świadectwo ukończenia szkoły zawodowej jest niewystarczające, gdyż absolwent powinien legitymować się świadectwem potwierdzającym kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie, oraz dyplomem tytułu zawodowego lub technika potwierdzającym kwalifikacje zawodowe.
10. Marszałek Województwa posiada instrumenty finansowe, pozwalające na rozwój szkolnictwa zawodowego w zakresie doposażenia bazy technodydaktycznej wynikającej z warunków realizacji kształcenia w zawodzie zawartych w podstawie programowej kształcenia w zawodach² i innych potrzeb szkół zawodowych uwzględniających wymagania regionalnego i lokalnego rynku pracy.
11. Dyrektor szkoły kształcącej w zawodzie musi mieć świadomość potrzeb dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i tak kreować politykę szkoły, która będzie gwarantować zatrudnianie jej absolwentów. Wskazane jest posiadanie przygotowania menadżerskiego (dyrektor – menadżerem szkoły bez obowiązku realizacji pensum dydaktycznego).
12. Budowanie wzorcowego modelu współpracy szkół/placówek kształcenia zawodowego z pracodawcami lub organizacjami pracodawców z korzyścią dla szkół, pracodawców i rynku pracy (między innymi walka z bezrobociem). Upowszechnienie kształcenia ustawicznego dorosłych w formach pozaszkolnych (uczenie się przez całe życie).
Uczestnicy konferencji zasygnalizowali wzorcową współpracę na linii: szkoły zawodowe - pracodawcy, natomiast nie wskazali, jakimi narzędziami administracyjno - prawnymi realizują ten proces, co dla innych byłoby wzorcem rozwiązań już działających w praktyce. Wskazanie tych mechanizmów pozwoli na wypracowanie rozwiązań systemowych i wprowadzenie ich w proces mechanizmów zwiększających udział pracodawców w model włączania się w proces kształcenia zawodowego.

---

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2012r. , poz.184)

Konferencja
PRZEDSIĘBIORCY – SZKOŁY ZAWODOWE
PRZEGLĄD WYBRANYCH PROBLEMÓW W EDUKACJI ZAWODOWEJ
4 grudnia 2012
Siedziba „Pracodawców Pomorza” – 80-219 Gdańsk, Aleja Zwycięstwa 24

13. Budowanie świadomości wśród pracodawców dotyczących zmian w szkolnictwie zawodowym, poprzez systematyczne organizowanie spotkań z „promotorami zmian”. Pozwoli to na wspólne wypracowywanie rozwiązań podnoszących jakość i efektywność kształcenia zawodowego która przełoży się na skuteczne zatrudnianie absolwentów szkół zawodowych a tym samym przyczyni się do zmniejszenia stopy bezrobocia wśród „młodych”.

Prosimy o przekazanie uwag, wniosków i własnych rekomendacji rozwiązań do dnia 11 stycznia 2013 roku na adres:

sekretariat@pracodawcypomorza.pl

z dopiskiem: konferencja 04.12.2012 r. „przeгляд wybranych problemów w edukacji zawodowej”.